

Микола Хвильовий

Микола Хвильовий
(1893—1933)

Біографія та творчість

Невже я зайвий чоловік тому,
що люблю безумно Україну?
(М. Хвильовий)

«Безперечно, я такий. Я розтріпаний.
А розтріпаність тому, що надто вражливий»

Микола Хвильовий, справжнє ім'я Микола Григорович Фітільов літератор, публіцист, громадський діяч. Народився 13 грудня 1893 року в м. Тростянець в родині вчителів. За походженням батько був дворянин, у повсякденні- «безалаберным человеком» і п'яницею. Розмовляв російською, і саме завдяки йому хлопець «рано перечитав російських класиків, добре познайомився із зарубіжними- Діккенсом, Гюго, Флобером, Гофманом». Мама ж була напівукраїнка, напівфранцуженка.

Микола Хвильовий

Мав брата Олександра і трьох сестер. Учився в початковій школі в селі Калантаєві, де вчителювала його мати, згодом у Богодухівській гімназії, яку не зміг закінчити через революційні заворушення. Підлітком мандрував у пошуках заробітку Донбасом і півднем України. Пізніше працював слюсарем у ремісничій школі, у канцелярії волосної управи села Рублівки, брав участь у роботі місцевої «Просвіти».

- 1924р. Збірка оповідань "Осінь" ("Елегія", "Я (Романтика)", "Силуети", "На глухім шляху" та ін.), повість "Санаторна зона". Ці публікації і громадянська активність зробили Хвильового центральною постаттю в літературному процесі 20х років.
- 20 листопада 1925р. Разом з однодумцями створює літературну організацію ВАПЛІТЕ (Вільна академія пролетарської літератури); літературна дискусія 1925-1927рр., яка від питання про якість літературних творів, порушеного Хвильовим, швидко перейшла на ідеологічні засади і принципи розвитку української культури: "Ми визнаємо українське відродження за необхідний і неминучий етап". Микола Хвильовий.
- 1927р. Роман "Вальдшнепи", III частина якого знищена урядовими органами.
- 1933р. Поїздка по селах, де на власні очі бачить голодомор як найбільш переконливий "аргумент" сталінського виховання українців.

Члени спілки пролетарських письменників «Гарт»:
В.Сосюра, Василь Блакитний, В.Поліщук,
М.Йогансен, М.Хвильовий, В.Коряк, В.Радиш.
Харків, 1923 рік.

Посмертна записка:

Арешт ЯЛОВОГО - це розстріл
цілої генерації... За що?
За те, що ми були найщирішими
комуністами? Нічого не розумію.
За генерацію Ялового відповідаю
перш за все я, Микола Хвильовий.
"Отже", як говорить Семенко...
ясно.

Сьогодні прекрасний сонячний день.
Як я люблю життя - ви й не
уявляєте. Сьогодні 13. Пам'ятає,
як я був закоханий у це число?
Страшенно боляче.
Хай живе комунізм.
Хай живе соціалістичне будівництво.
Хай живе комуністична партія.

Оцінки та характеристики творчості Миколи Хвильового

Мабуть жодна література не мала такого запеклого ворога. Кількість разів мінялись портрети вождів, сталінські холоди змінились хрущовською відлигою і важким застоєм, а ворог української літератури і всього українського народу лишався один - Микола Хвильовий.

У житті ми ніколи не бачили ні творів Миколи Хвильового, ні його портретів, ні його життєпису, ні гасел, проголошуваних ним. Лише читали підручники, монографії, енциклопедичні статті - й мусили приймати все на віру. І.Білецький зазначив в журналі "Червоний шлях": "Микола Хвильовий - основоположник української радянської літератури і української прози."

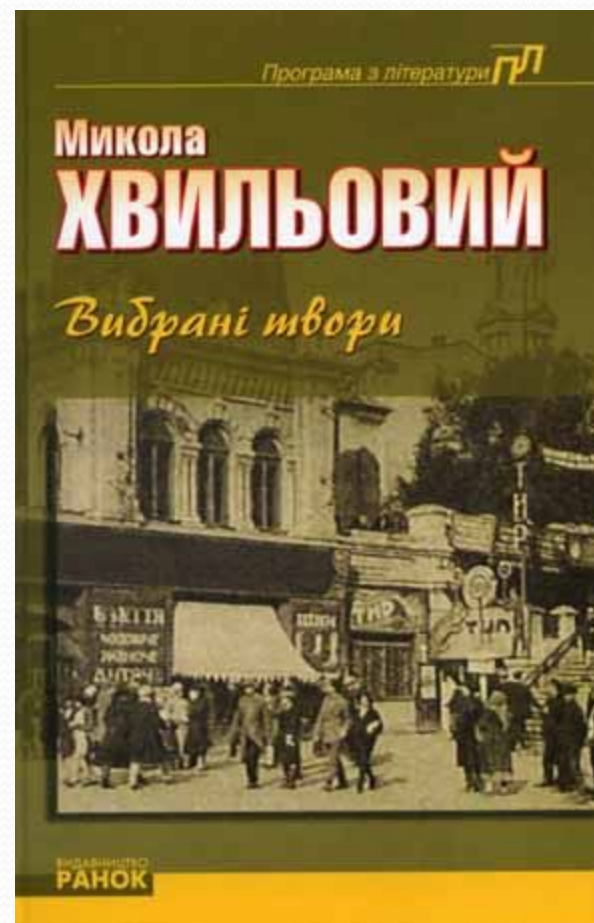
Він нічого не боявся, нічого не цурався. Визнавав помилки, бо помилявся. Мав загонисту, шалену і неймовірно чесну душу.

Йому присвятили вірші В.Сосюра, М.Рильський, В. Стефаник - новелу "Мережа".

Через два місяці після похорону його могилу зруйнували і тільки недавно знайшли.

"...Він свято вірив у можливість рідкісного шлюбу, у можливість неймовірного єднання. Він вірив, що вільна, незалежна суверенна держава Україна, яку він виборював усією суттю, усім життям, може бути пошлюблена з червоним, справжнім, непідробним, справді ленінським комунізмом".

Іван Драч.

Творча спадщина

Перші збірки оповідань:

- “ Сині етюди “ (1923)
- “ Осінь ” (1924)

Центральні твори:

- “ Синій листопад “,
- “ Арабески “,
- “ Дорога й ластівка “,
- “ Кіт у чоботях “,
- “ Солонський Яр “,
- “ Легенда “,
- “ Я (Романтика) “

- 1924 – повість “ Санаторійна зона “

- 1926 – роман “ Вальдшнепи “

- 1927 – оповідання “ Мати “

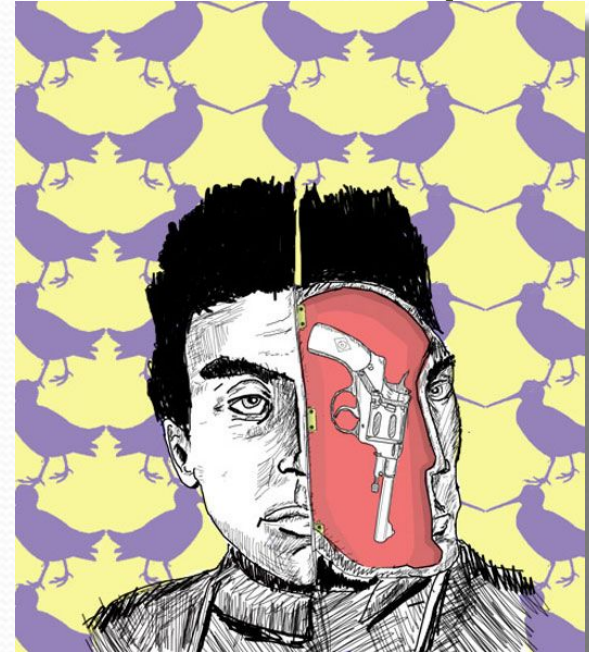
- 1928 – “ Сентиментальна історія “

- 1929 – повість “ Іван Іванович “

Новела “Я (Романтика)”

У новелі “ Я (Романтика) ” (надрукована в 1924 р.) постає проблема гуманності й фанатичної відданості революції, розкривається суперечність між одвічним ідеалом любові й беззастережним служінням абстрактній ідеї, розвінчується романтика більшовицької революції. Твір торкається теми роздвоєності людської особистості (“ Я – чекіст, але і **Ідея твору** : вимріяне майбутнє не може наблизити людина з роздвоєним “ Я “ , ціною злочину його не побудувати.

Малюнок Андрія Клена
«Я йшов у нікуди»

"Я. Романтика" має присвяту іншому творові - імпресіоністській новелі Михайла Коцюбинського "Цвіт яблуні". Й у творі Миколи Хвильового теж є сильний імпресіоністський первень - створений ним світ постійно міняється від зміни освітлення, дня і ночі, від грози, що насувається, і від тьмяного сонячного світла в пеленах пилу останнього описаного в новелі дня; світ також міняється

від зміни звуків: то звичні шуми вітру й трави в степу й щоденний, буденний гудок на цегельні, то звуки, що поступово нарастають і стають драматичними: військовий телефон, канонада, гуркіт тачанок, постріли гвинтівок й маузерів головного героя, сигнали тривоги, що їх подає броньовик на оборонній позиції. Врешті-решт, у фіналі, коли настає ніч розстрілу останньої групи заручників й відступу, немовби налітає шквал - вогняного світла, вибухів і громів, розірваних почуттів і спогадів.

Найважливіші стильові ознаки новели М. Хвильового

- *розповідь від першої особи;*
- *драматизм;*
- *внутрішні монологи героя;*
- *відсутність безпосередньої авторської оцінки;*
- *лаконізм;*
- *виразні художні деталі;*
- *глибокий психологізм;*
- *відмова від традиційного описового реалізму;*
- *часові зміщення;*
- *символічність образів, деталей (наприклад, безіменність персонажів (символ, деталь): революційна дійсність нівелює людську індивідуальність; годинник – пересторога Бога, що життя – короткотривале);*
- *історичні алюзії, асоціації з метою поставити революцію у контекст визначних подій світової історії.*

Цитати:

ТВОРЧИСТЬ: «“ Митцем взагалі” може бути тільки виключно яскрава індивідуальність, яка має не тільки чималий життєвий досвід, але й, в силу деяких фрейдівських передумов, зрегулювала свою творчу діяльність по призначеній їй сліпою природою путі»

СУМНІВ: «То я буваю до нахабства самонадіяним і мрію розвернути велетенські полотна, то раптом настрій до того падає, що не вірю собі в свої письменницькі здібності взагалі...»

РОБОТА: «Сьогодні ясний морозний день і чомусь небо таке глибоке й прекрасне, що... що... Ну, словом, я почуваю себе юнаком, і мені так хочеться написати якусь поему. Але поеми я не напишу, бо зараз мушу йти на роботу і “ крити” когось “ матом”»

ІРОНІЯ: «... Мені вже 32, а я такий нерівний, і мало не Сосюра. Словом, мені зараз такий настрій, що тільки й говорити про весняний вечір в молодняку, про далекі згадки, про вальдшнепів, про вечірню тишу над ставком... Словом, на мене вплинуло пиво “ Нової Баварії”»

УКРАЇНСТВО: «... Від Котляревського, Гулака, Метлинського, через “ братчиків” до нашого часу включно українська інтелігенція, за винятком кількох протестантів та бунтарів, страждала й страждає на позадництво»

ЖИТТЯ: «Практика — річ велика. Це життєва пошліть, але й життєва мудрість. Треба жити»

СМЕРТЬ: «Чого одну людину шкода, а до тисячі мертвих байдуже? Почуття колективізму нема — це не з “ азбуки комунізму”, повірте!»

САМОГУБСТВО: «Словом, достоевщина, патологія, але застрелитися я ніяк не можу. Два рази ходив у поле, але обидва рази повернувся живим і невредимим: очевидно, боягуз я великий, нікчема»

Дякую за увагу!!!